

**KLUCZ OCENIANIA TESTU NA III (WOJEWÓDZKIM) ETAPIE
II WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH**

Kielce, 15 lutego 2020 r.

Uwaga! Nie przyznajemy połówek punktów.

Nr zad.	Poprawne lub przykładowe odpowiedzi	Liczba punktów	Zasady punktacji, wskazówki dotyczące przyznawania punktów
1.	Utwór, z którego pochodzi tekst I, B. powstał po upadku powstania styczniowego. C. zawiera wątki autobiograficzne samego autora. D. dzieje się w na terytorium zwanym przez Rosjan „Krajem Przywiślańskim”.	0–1	1 pkt – za zaznaczenie B, C i D. 0 pkt. – za zaznaczenie innych niż wskazane odpowiedzi (np. za zaznaczenie B i C oraz lub B i D).
2.	Zdarzenie historyczne, o którym mówił Zygień, dało początek: B. powstaniu listopadowemu.	0–1	1 pkt – za zaznaczenie B.
3.	Adam Mickiewicz, <i>Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta</i>	0–1	1 pkt – tylko za podanie wszystkich danych; jakkolwiek brak skutkuje nieprzyznaniem punktu.
4.	Wskaż punkt/ punkty z fragmentami życiorysu autora tekstu I A. pseud. Maurycy Zych, Józef Katerla, ur. 14 X 1864 r. w Strawczyni (k. Kielc), zm. 20 XI 1925 r. w Warszawie; powieściopisarz, nowelista, dramaturg, publicysta, uznawany za najwybitniejszego prozaika przełomu XIX i XX w. D. Pochodził ze zubożałej rodziny szlacheckiej o tradycjach patriotycznych. W latach 1874–1886 uczył się w gimnazjum w Kielcach.	0–1	1 pkt – tylko za zaznaczenie odpowiedzi A i D.
5.	A. PRAWDA B. FAŁSZ C. FAŁSZ D. FAŁSZ E. FAŁSZ F. FAŁSZ	0–6	1 pkt – za każde poprawne wskazanie odpowiedzi.
6.	W odpowiedzi uczeń powinien uwzględnić to, że podczas recytacji polonista odczuwał strach, a spowodowane to było, m.in. restrykcjami za posługiwanie się językiem polskim w szkole	0–2	2 pkt. – za udzielenie poprawnej odpowiedzi i bezbłędny tekst (dopuszcza się 2 błędy językowe);

Nr zad.	Poprawne lub przykładowe odpowiedzi	Liczba punktów	Zasady punktacji, wskazówki dotyczące przyznawania punktów
	w związku z rusyfikacją (można uznać ogólniejsze uwagi, np. że w Polsce pod zaborem rosyjskim istniały liczne ograniczenia w szkole i stosowano represje wobec uczniów i nauczycieli).		1 pkt – za poprawną odpowiedź, ale więcej niż 2 błędy językowe; 0 pkt. – za brak w odpowiedzi któregoś z jej wskazanych elementów.
7.	Tytuł utworu, z którego pochodzi tekst I, A. to związek frazeologiczny. B. zbudowany jest podobnie, jak wyrażenie <i>biały kruk</i> . D. ma przenośne znaczenie.	0–1	1 pkt – tylko za wskazanie odpowiedzi A, B i D; 0 pkt. – za wskazanie innych odpowiedzi oraz np. A i D albo B i D.
8.	oszołomiony – imiesłów przymiotnikowy bierny – od czasowników przechodnich pragnąc – imiesłów przysłówkowy współczesny – od czasowników niedokonanych dźwięczącym – imiesłów przymiotnikowy czynny – od czasowników niedokonanych usłyszawszy – imiesłów przysłówkowy uprzedni – od czasowników dokonanych	0–4	1 pkt za każdy w pełni poprawnie uzupełniony wiersz tabelki; za każdą usterkę przyznajemy 0 pkt.
9.	A. Zygień, złożony z <i>książkę</i> , przez chwilę się namyślał i wnet zaczął mówić głosem nie donośnym, ale dźwięcznym jak szlachetny metal. B. Młodość poety została wyraźnie, jasno i bardzo szczegółowo opisana przez ucznia w języku rosyjskim.	0–2	1 pkt – za każde poprawnie przekształcone zdanie.
10.	A. Brak identyczności podmiotu z równoważnika i zdania głównego. B. Nie tworzy się imiesłowów uprzednich od czasowników niedokonanych.	0–2	1 pkt – za każde poprawne uzasadnienie błędu.
11.	A. pseud. – pseudonim; ur. – urodzony; r. – rok; zm. – zmarł; k. – koło; właśc. – właściwie; w. – wiek B. wyrazy zostały skrócone poprzez odcięcie końcowej części i użycie kropki na końcu. C. <i>pulkownik</i> – płk; <i>major</i> – mjr	0–6	A. 1 pkt – za wszystkie poprawnie rozwinięte skróty; B. 1 pkt – za poprawne uzasadnienie;

Nr zad.	Poprawne lub przykładowe odpowiedzi	Liczba punktów	Zasady punktacji, wskazówki dotyczące przyznawania punktów
	D. Po skrótach, których ostatnia litera jest taka sama jak końcowa litera skracanego wyrazu, nie stawia się kropki. E. Polfa – Polska Farmacja – sylabowiec (lub: zgłoskowiec, lub: grupowiec) RP – Rzeczpospolita Polka – literowiec NIK – Najwyższa Izba Kontroli – głoskowiec MKOl – Międzynarodowy Komitet Olimpijski – skrótowiec mieszany		C. 1 pkt – za poprawne utworzenie obu skrótów; D. 1 pkt - za poprawne uzasadnienie; E. 2 pkt. – za poprawne rozwinięcie i pełne opisanie każdego skrótowca; 1 pkt – za poprawne rozwinięcie i pełne opisanie trzech skrótowców; 0 pkt. – za poprawne i pełne opisanie dwóch i mniej skrótowców.
12.	Głównym powodem uznania wyrażenia z <i>dużej litery</i> za błąd językowy jest to, że A. pochodzi z języka rosyjskiego.	0–1	1 pkt – za wskazanie punktu A.
13.	Zaznacz stwierdzenia niezgodne z treścią tekstu II. A. Błędem jest mówienie <i>pisać od wielkiej litery</i>. B. Poprawnie można powiedzieć tylko: <i>pisać dużą literą</i>. C. Zwrot <i>pisać od dużej litery</i> jest lepszy niż <i>pisać od wielkiej litery</i>. D. * oznaczono konstrukcje poprawne.	0–1	1 pkt – tylko za wskazanie punktów A, B, C i D; 0 pkt. – za wskazanie innych kombinacji, np. A, C i D.
14.	Np. Zwrot ten pochodzi z języka rosyjskiego, czyli jest rusycyzmem. Z uwagi, m.in. na negatywne doświadczenia Polaków z procesem rusyfikacji jako elementem nękania w czasie zaborów, językoznawcy często potępiają elementy pochodzące z języka rosyjskiego jako szkodliwe dla polszczyzny.	0–3	2 pkt. – za uzasadnienie nawiązujące do wskazanego przykładu z tekstu II i wypowiedź poprawną pod względem językowym (dopuszcza się 2 usterki); 1 pkt – za poprawne uzasadnienie i więcej niż 2 usterki językowe; 0 pkt. – za błędne uzasadnienie. 1 pkt – za spełnienie kryterium objętości (nie więcej niż 3 wypowiedzenia) – przyznajemy tylko wówczas, gdy uczeń uzyskał min. pkt za poprawne uzasadnienie.
15.	Tekst II zawiera uwagi charakterystyczne dla A. słownika poprawnej polszczyzny.	0–1	1 pkt – za wskazanie punktu A.

Nr zad.	Poprawne lub przykładowe odpowiedzi	Liczba punktów	Zasady punktacji, wskazówki dotyczące przyznawania punktów
16.	Tekst II ma cechy: B. tekstu popularnonaukowego. Uzasadnienie, np.: Tekst napisany został w sposób przystępny, może go zrozumieć ktoś, kto nie jest językoznawcą; język jest zrozumiały, nie zawiera terminów naukowych, pojawiają się elementy potoczne, np. związki frazeologiczne.	0–2	1 pkt – za wskazanie punku B. 1 pkt – za poprawne uzasadnienie.
17.	trącić myszką – o czymś, co jest przestarzałe, staroświeckie	0–1	1 pkt – za poprawne rozpoznanie i zdefiniowanie związku.
18.	A. Dziś ten argument trąci już myszką, a rozpowszechnienie przemawia za akceptacją tego wyrażenia. __1__ __2__ B. Warto zwrócić uwagę, że wyrażenie <i>duża litera</i> było równie poprawne jak <i>wielka litera</i> już w okresie międzywojennym. __1__ __2__ C. Językoznawcy przestrzegają, że to rusycyzm – ponieważ <i>pisat' s bol'szoi bukwy</i>. __1__ __2__ __3__	0–3	1 pkt – tylko za każde poprawnie wypisane zdanie i poprawny jego wykres.
19.	kościół Mariacki; św. Mikołaj; sylwester; święta Wielkanocy	0–4	4 pkt. – za wszystkie poprawne odpowiedzi; 3 pkt. – za trzy poprawne odpowiedzi; 2 pkt. – za dwie poprawne odpowiedzi; 1 pkt – za jedną poprawną odpowiedź; 0 pkt. – za wszystkie błędne odpowiedzi.

Nr zad.	Poprawne lub przykładowe odpowiedzi	Liczba punktów	Zasady punktacji, wskazówki dotyczące przyznawania punktów
20.	A. Adam Mickiewicz, <i>Powrót taty</i> ; ballada. B. Ignacy Krasicki, <i>Żona modna</i> , satyra. C. Bolesław Prus, <i>Katarynka</i> , nowela. D. Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i> , powieść.	0–4	po 1 pkt. – tylko za każdy w pełni poprawnie uzupełniony wiersz w tabeli.
21.	A. epepeja. B. sonet. C. bajka.	0–1	1 pkt – tylko za poprawne rozpoznanie wszystkich gatunków.
22.	reportaż – np. gatunek publicystyczny; przedstawia zazwyczaj zdarzenia, fakty, związane z opisywanym tematem; rodzaj rozbudowanego sprawozdania, mającego na celu przybliżenie odbiorcy okoliczności przedstawianych wydarzeń; może to być tekst, film, audycja radiowa. felieton – np. tekst publicystyczny na temat społeczny, obyczajowy, polityczny lub kulturalny; zazwyczaj dość krótki; pisany językiem dość lekkim, czasami wręcz zabawny, przedstawia osobiste poglądy i komentarze autora w celu swego rodzaju kształtowania opinii odbiorcy.	0–2	1 pkt – za każde poprawne zdefiniowanie gatunku zgodnie ze wskazaniem w zadaniu (tj. uwzględniające: przynależność do typu literatury, cechy gatunkowe oraz zasadniczą funkcję).
		Maksymalnie – 50 pkt. za zadania 1–22	

Zadanie 23. Zasady punktowania wypracowań

Lp.	Obszar	Liczba punktów	Kryteria oceniania
1.	Realizacja tematu wypowiedzi Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć, m.in. czy: - wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, - w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektur; - wypowiedź jest w całości na temat.	2	- Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. - Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. - Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
		1	- Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. - Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/ LUB W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
		0	- Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO - Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).
2.	Elementy retoryczne w wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym (tematy: A, B, C, D) Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć, m.in. czy: argumentacja w pracy jest wnikliwa;	5	- Pogłębiona argumentacja. - Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/ LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. - Argumenty/ przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
		4	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt. i niektóre na 5 pkt.
		3	- Powierzchniowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. - Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/ LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.

Lp.	Obszar	Liczba punktów	Kryteria oceniania
	- argumenty są poparte właściwymi przykładami ze wskazanego zakresu; - argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, racjonalny, dowodzą zajętogo stanowiska.		Argumenty/ przykłady częściowo uporządkowane.
		2	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
		1	Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych problemem określonym w temacie.
		0	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.
3.	Wartości merytoryczne – kompetencje literackie i kulturowe Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć, m.in. czy: uczeń wykorzystał znajomość wybranej lektury/ wybranego tekstu kultury do argumentacji w poleceniu w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze;	2	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości wybranych lektur/ tekstów kultury. - Poprawność rzeczowa.
		1	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości wybranej lektury/ tekstu kultury. ALBO - Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury/tekstu kultury wskazanej/ wskazanego w poleceniu. Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
		0	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

Lp.	Obszar	Liczba punktów	Kryteria oceniania
	uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z lektury/ tekstu kultury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze/ tekście kultury nie ma.		
4.	Kompozycja tekstu Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć, m.in. czy: - kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie; - wypowiedź jest spójna – łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu; - wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli;	2	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. - Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
		1	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. - Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ ALBO logiki wypowiedzi.
		0	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

Lp.	Obszar	Liczba punktów	Kryteria oceniania
	wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.		
5.	Styl Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć, m.in. czy: - styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej; - styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).	2	- Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. - Jednolity
		1	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/ LUB jednolitości stylu.
		0	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

Lp.	Obszar	Liczba punktów	Kryteria oceniania				
6.	Język Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć, m.in.: • czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki, czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych; • czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu przedstawić temat w sposób precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu. W ocenie należy uwzględnić również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi. Należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność . Ostateczną liczbę punktów ustalić na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z tabelą obok.	Poprawność środków → Zakres środków ↓	Nie więcej niż 2 bł. jęz.	3–4 błędy jęz.	5–6 błędów jęz.	7–9 błędów jęz.	10 lub więcej bł. jęz.
		Szeroki zakres środków jęz., tzn. • zróżnicowana składnia, • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4	3	2	1	0
		Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/ odpowiednie do realizacji tematu.	3	2	1	0	0
		Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2	1	0	0	0

Lp.	Obszar	Liczba punktów	Kryteria oceniania
7.	Ortografia	3	Praca bezbłędna.
		2	Jeden błąd ortograficzny.
		1	Dwa błędy ortograficzne.
		0	Więcej niż dwa błędy ortograficzne.
8.	Interpunkcja	2	Praca bezbłędna.
		1	Trzy błędy interpunkcyjne.
		0	Więcej niż trzy błędy interpunkcyjne.
9.	Oryginalność ujęcia tematu	2	Ujęcie tematu twórcze, oryginalne. Uczeń nieszablonowo ujmuje temat, pisze z dużym zaangażowaniem. Wzbudza żywe zainteresowanie wypowiedzią, zaskakuje nieschematycznymi przemyśleniami, wyraża interesujące refleksje.
		1	Częściowo spełnione wyżej wymienione wskaźniki.
		0	Ujęcie tematu odtwórcze. Wstęp i zakończenie szablonowe. Rozwinięcie mało interesujące, schematyczne.
10.	Estetyka pracy	1	Pismo czytelne, staranne, kształtne, litery połączone, o odpowiednich proporcjach. Sporadyczne skreślenia i poprawki.
		0	Pismo miejscami trudne do odczytania, niestaranne, niektóre litery niepołączone i nieproporcjonalne. Częste skreślenia i poprawki.
	Maksymalnie:	25 pkt. za zadanie 23.	

MAKSYMALNIE ZA CAŁY TEST: 75 pkt.